

ud. Arad on. Bînciici Ioan
Păncota
6 luni 100 L
5 luni 50 L

Tribuna Nouă

Redacția și ad-
ministrația Arad
Bulevard. Regina
Maria 10. Etaj I.

Organ al Partidului Național-Liberal.

Anul VI — N-rul 1

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad, 1 Ianuarie 1929.

An nou — gânduri noi!

Intrăm în al șaselea an de viață a gazetei „Tribuna Nouă“.

Nedăm seama pe deplin de chemarea unei gazete, mai ales în zilele noastre, când slova tiparului, chemată a săvârși în suflute și în societate o operă constructivă, prea de multe ori dărâmată valori morale și distruge bunuri sociale.

Și ne mai dăm seama, tot atunci, și de modestele mijloace materiale de cari dispunem, precum și de anumite dificultăți, cari rezultă din faptul, că cei grupați în jurul acestei gazete, nu numai nu beneficiază de avantajele, morale și materiale, ale puterii, ci, din contră purtăm și stigma unei înlocuiri cu alții la conducerea, provizorie, a treburilor publice. Avem însă, nădejdea, că cu ajutorul gândurilor noastre de bine vom răzbi să ne ridicăm d'asupra greutăților.

Dar, făcând abstracție dela aceste motive, trecătoare și pentru alții dintre ceice azi ne socotim adversari pe terenul politicii militante, — noi, cei grupați azi și cari se vor mai grupa în viitor în jurul acestei gazete, prindem nădejdea de bine prin aceea, că vom nizu să ne încopciem, prin felul scrisului nostru, în aceea frumoasă tradiție gazetărească, ce a mai trăit aici în Arad. În deceniile trecute, Aradul a reușit să aibă o bună gazetărie, politică și culturală, gustată deopotrivă de intelectuali cât și de popor.

„Tribuna Poporului“ și „Tribuna“ arădană, de cari mulți își vor mai fi aducând aminte, erau gazetele locale românești, sămănătoare de Românișm și pregătitoare de suflute. Noi am păstrat, instinctiv, o parte din numirea înaintașelor noastre; iar azi ne gândim, ca la o datorie din cele mai alese, ca aceasta semnificativă moștenire s'o cultivăm și s'o sporim, în chip conștient și sistematic.

Vom lucra, deci, în acest înțeles, dar fără de a perde din vedere interesele organizației politice, de care suntem legați.

Vom încunjură vânarea după senzațional cu orice preț și limbajul trivial, devenite, din nenorocire, gândul de căpetenie al unor anumite gazete, — și ne vom inspira din conștiința, că, mai ales, azi, condeiul gazetăresc este — și, în mod imperativ, trebuie să fie — un mijloc de educație, și nu de stricarea maselor. Dar, în aceeași vreme, nu vom șovăi de a izbi din răspuneri unde și când vom găsi

răutate și turpitudine. În special, față de adversarii politici, vom stărui să împăcăm polemia cu urbanitatea, războirea cu cuviința scrisului.

Cu asemenea gânduri batem la ușa inimii Cetitorilor, și cerem intrare de Anul-nou și găzduire pentru anul întreg, ori care li-ar fi coloarea politică.

Făcând urări de bine Cetitorilor noștri, ținem să subliniem un lucru din cele mai simple și ușoare de înțeles: realizarea ori căruia gând bun, ca acela cu care ne înfățișem azi înaintea obștei, atârână nu numai dela cei ce scriu, ci și dela *cei ce cetesc, și mai ales dela cei ce vor realiza gândurile bune*, cari trebuie să fie crezul scrisului românesc, de orice fel, din zilele noastre.

Avem convingerea că munca noastră poate fi mult ușorată din partea publicului, cu care vom împărți bucurios cinstea de a fi răzbit spre bine, dar mai ales răspunderea unei neisbânzi, ce ar putea urmă.

An nou, cu bine!

Redacția.

Invățătorilor din jud. Arad 1929

Cântăriți și voi înprejurările recente și din no anul aspectelor diverse ce defilează pe pânza vremii, prindeți tot ce poate compune o istorie a muncii voastre. Infrugați apostoli ai unor convingeri sfărmate în atâtea rânduri lăsați de anul nou să se reverse năvalnic frământările voastre ca din plămădeala lor să se nască prefacerile ce le-ați visat în anul trecut. Urmăriți de idealuri, păstrând principiile revindcărilor omenești, străbateți în structura clipei ce vin cu suflutele înălțat și cu dragostea prefacerii. Transformați patimile în superioară înțelegere și mutați suflutele românești în alvia aspirațiilor naționale. Desrobitori ai culturii și fortificatori de alte destine, rectificați conștiințele actualității.

Încălziți la unisonul de gândire românească, dar mai vărtos — hotărâți în tălcul rosturilor voastre — săvârșiți cu repzițiune minunată poveste a iubirii de Țară.

Nu vă rupeți în cete de fugari grăbiți după ceasuri de odihnă. Inchegați din dureri și suferințe, sinteza dorurilor, de schimbări în spre bine. Temperamente călite în paza sbuctumului plin de mizerii nestins de 10 ani,

(armarea în pagina II-a)

Sfichiuri.

Sihăstrie incandescentă.

Numărul de Crăciun al lui „Erdelyi Hirlap“ ne-a adus o surpriză: o foarte interesantă contribuție literară de speță memorială (un gen la modă!)

Se pară că tema dată a fost *prima dragoste* — ispititoare și discretă temă! — Mulțumită ei putem afla, prin mărturisiri de o subtilitate apetisantă, că actrița Viola Margit, căsătorită cu locotenentul de ulani Tiby Vilmas, și-a părăsit bărbatul numai după 8 zile, în plină călătorie de nuntă, din motive asupra cărora păstrează o încântătoare discreție feminină.

Cateva pagini mai departe o altă actriță, Tökés Anny, ne spune cu aceeași grație mondenă că și-a lăsat primul bărbat pentru că abia după nuntă a aflat că-i despărțea prăpăstios starea socială.

Ei bine, între mărturisirile Violei Margit și relatarea Annyei Tökés, blestematul de gazetar plasează destăinuirile erotico-literare ale — aci e surpriza! — ale d-lui Vasile Goldiș, secretar al consiliului eparhial și fost ministru al cultelor.

Sunt amintiri din vremuri depărtate, scrise într-o impecabilă formă literară (ce bine ar fi dacă literatura l-ar putea câștiga pe d-l Goldiș!)

E vorba acolo despre un elev de liceu și o fetiță de vreo 12 anișori, despre jocuri nevinovate și despre o vapoasă iubire platonice; despre o vreme rea, o trăsură cu coșul ridicat și un pied care ascunde discret pe cei doi copii. Urmează o poezie frumoasă — tot a d-lui Goldiș! — cu un flăcău care se sinucide din dragoste, un sfat despre cum se scriu de ușor astfel de poezii când iubești și un final plin de patetică nostalgie:

„Mai trăiește, oare, blonda Magdalena cu capșorul hieruvimic?!“

Fără să vrem ne vine în minie — cevreț? memorialofilia ne-a copleșit și pe noi! — o altă manifestare politico-literară a d-lui Goldiș. Mai anul trecut (și mai precis: la 22 Ian. 1928) ziarul „Adevărul“ a publicat o scrisoare a D-sale.

Eră vorba acolo de multe... Și între altele era vorba despre „sihastrul politic“ care stă retras în cămăruța sa dela Consistor și, ca secretar al Consiliului eparhial, redactază acte, pune în ordine archiva și meditează asupra schimbărilor omenești...

I-am înțeles și i-am admirat această soliditate harnică a modestului secretar al Consistorului. Eram nedumerit asupra unui singur lucru: ce o fi meditănd d-l Goldiș fost ministru și președinte al bătrânei „Astre“ culturale, cu maturitatea omului de 66 ani, în cămăruța sa dela Consistor?

Și iată că, întocmai ca un dar alui Moș-Crăciun — în paginile festive ale lui „Erdelyi Hirlap“ însuși d-l Vasile Goldiș ne dă răspunsul, pe care șolticii de gazetari unguri îl plasează — fină coincidență — între divagările sentimentale a două actrițe cu amoruri nenorocite...

Parcă ne podidește și pe noi nostalgia... „Mai trăiește, oare, micuța...?!“

Papistaș.

Direcția partidului național-liberal urează tuturor prietenilor politici din orașul și județul Arad.

An nou fericit!

2263

Atâtea voturi au obținut candidații partidului nostru la alegerile generale pentru Cameră din 12 Dec. 1928.

2263

Organizația liberală din cuprinsul orașului și județului Arad a putut număra — după o guvernare de aproape opt ani, într'un ținut în care cu zece ani înainte nu era nici urmă de politică liberală — 2263 alegători conștienți, credincioși și îndrăzneți.

Nu voim să insistăm asupra faptului că numărul acesta de voturi este un record în Ardeal. Dar ne mărturisim mândria că dintre toți liberalii și pseudoliberalii de vreme bună, s-au găsit 2263 inși cari pe lângă că au rămas credincioși partidului nostru, au avut îndrăzneala să înfrunte teroarea maselor și să-și exprime încrederea lor în trânciua organizației noastre...

Evident numărul partizanilor noștri întrece numărul celor cari ne-au votat. Dar mulți din ei s-au lăsat amăgiți sau au fost terorizați de neasemuitul curent care a creat popularitatea partidului dela guvern. Alții, mai puțin conștienți de importanța votului lor în atare înprejurări, au preferat să nu se prezinte în fața urnei, deși atât unii cât și ceilalți, au rămas credincioși concepției partidului liberal.

Noi nu ținem seama de aceste două grupe. Pe noi ne interesează cei 2263 partizați — și îi cunoaștem pe toți aproape, după nume — cari nu nu-

mai că au fost recunoscători și credincioși partidului din cari fac parte dar și-au afirmat în mod hotărât și coeștient încrederea lor în acest partid.

Este în afirmarea lor dovada unui început de conștiință cetățenească de care suntem mândri.

Li felicităm și le mulțumim.

În legătură cu cele mai sus, nu ne putem opri de a constata că — în afară de soldații credincioși ai celorlalte partide — există încă o masă cetățenească amorfă, fără orientare politică. Câteva zeci de mii de oameni cari nu înțeleg nimic din importanța votului universal și cari în timp de 2½ ani au fost în stare să dea majorități compacte la trei partide diferite: averescan, liberal, național-tărănist. Pot fi printre ei: nemulțumiți, oameni interesați, amăgiți cu promisiuni... Dar oricât l-am scădea pe aceștia, rămâne totuși un număr respectabil de cetățeni lipsiți de educația cetățenească.

Este de datoria partidelor politice, oricare ar fi ele și mai presus de fiecare în par e. să activeze pentru a desvolta în rândurile acestor veșnici desorientați politici — cari nu pot fi confundăți cu zestrea guvernamentală — o conștiință a drepturilor și îndatoririlor lor cetățenești.

Altfel, votul universal nu numai că este prematur dar va rămâne prematur. Deci o simplă ficțiune electivă.

Manifestările culturale din Arad.

— In jurul unui articol —

In numărul de Crăciun al ziarului „Românul” d-l Al. Negură, se ocupă — într'un articol intitulat „Cultura și diletanțismul cultural” — cu manifestările culturale din Arad.

D-sa încadrează toate aceste manifestări culturale sub eticheta „diletanțism cultural” (=falsă cultură).

Spre deosebire de adevărata cultură care ar fi rezultanta manifestărilor culturale ale oamenilor creiatori. Și autorul articolului citează vre'o șapte nume printre care — cu anumite rezerve — și pe al subsemnatului.

Fără să mă îmbrac într'o falsă modestie să-mi dea voie d-l Negură să afirm că numele meu — cu toată cinstea ce mi s'a făcut rezervându-mi-se un loc în compartimentul creiatorilor — (=adevărata cultură), — nu e bine plasat. Dar după cum nu sunt un creiator nu sunt nici un simplu diletant cultural. Pentru că, fără să creiez opere literare și fără să organizez festivități cu muzică militară și tablouri vivante ca orice diletant al oculte culturale, am pretenția să afirm că fac cultură adevărată fie zilnic, de pe catredra ce-mi este încredințată, fie sporadic — oricâte ori mi se solicită concursul, pe care nu-l refuz niciodată, nimănui!

Dacă ar fi să definim cuvântul *cultură* — și nu e locul aici — am vedea că ea nu înseamnă nici numai *literatură beletristică* (care mai curând este un produs al mediului cultural din care răsare) și nici știință (care, în formele ei aplicate este rezultatul unor continui și laborioase cercetări individuale). A face cultură înseamnă a-ți apropia mediul social în care trăiești, a-i ridica nivelul cunoștințelor generale elementare, a-l îndruma, a croi curente, a-l însufleși pentru cutare idee; într'un cuvânt a fi în contact cu masa populației în mijlocul căreia trăiești nu coborându-te tu la nivelul aspirațiilor ei — ceea ce ar însemna

simplă demagogie oportunistă — ci a o apropia pe ea până la nivelul concepțiilor tale de viață, nelăgăduit: suferitoare.

Cam asta este, după umila mea părere a face cultură — spre deosebire de literatură și știință. — Și aș vrea să nu fiu greșit înțeles: aici nu este nici o ierarhizare. Toate sunt înlănțuite și nu e posibilă evoluția uneia fără celelalte două. Faptul cultural însă e mai puțin evident, mai ascuns de publicitate. Omul de știință își comunică rezultatul elaborărilor sale în ședințe academice, în prelegeri universitare și prin revistele de specialitate; tânărul scriitor e cunoscut de publicul celitor din întreaga țară după primele poezii sau schițe apărute în reviste, e recenzat și comentat la primul volum tipărit; omul de cultură — nedublat de unul din ceilalți doi — activând într'un cerc restrâns, nu e decât foarte rar cunoscut marelui public.

Mai ales când nu este o personalitate proeminentă N. (Iorga, Ion Simionescu,) și nici aflat după o reclamă bine susținută și complezanți cultivată (x... y...)

Iată dar că poți face cultură și fără a fi om de știință — câte din conferințele științifice ale extensiunii universitare au dat rezultatele la care ne așteptăm? — și fără a fi neapărat creator (șezătorile „Salonului literar” sunt prea des citate dar nu le vedem urmele...)

Pornind de la acest punct de vedere — pe care a trebuit să-l clarificăm înlăturând din articolul D-lui Negură nu numai contribuția corectorului (noțiunile agramatice și citatele false) ci și propriile D-sale idei secundare care-i falsifică atitudinea binevoitoare față de tema tratată — putem susține discuția începută cu nădejdea că nu va rămâne o simplă teoretizare foiletonistă.

Al. Constantinescu.

Pentru cinstea condeiului gazetăresc.

— Un cuvânt de apărare —

Gazeta locală „Românul” așează între „micile găinării” faptul, că prefectura județului mi-a dat, din fondul de ajutorarea operelor culturale, 15 mii Lei. Scriitorul pervertește lucrurile cu bună știință, afirmând că aceea sumă mi-s'ar fi dat ca „un fel de rentă, o acțiune politică” din partea partidului liberal, și are pretenția — pentru a pune chestiunea într'un fel și mai jignitor pentru mine — de a spune că am primit aceasta sumă „pe lângă retribuțiile ce știe toată lumea că le are” — adică le am eu.

Între asemenea împrejurări, mă simt dator să răspund, mai mult pentru cunoașterea adevărului decât pentru a sta de vorbă cu un condeiu de rea credință.

În vară, tipăream o lucrare mai mare, de interes politic și bisericesc, despre care se face pomenire și în coloanele „Tribunei Nouă” de azi. Cheltuielile tiparului treceau departe peste puterile mele. De aceea am cerut și primit dela Prefectură o parte mică din cheltuielile de tipar, deci nu rentă politică.

La atâta se reduce totul. Și acest fapt îl trivializează „Românul” prin tâlcuirea politicianistă ce l-o dă, și pe deasupra mai înșiră acest fapt și între „micile găinării” ale partidului liberal. Și pentru a mă înfățișa și mai vinovat face aluzie la câștigurile mele personale.

„Găinării”? Acest calificativ vrea să însemne, că cineva e vinovat de un oarecare

furt. Judece acum cetitorul, dacă puteam, sau nu, să am dreptul la o subvenție pentru scopul arătat. Dacă din același buget de județ românesc, se pun în vedere — printr'o creștinăscă interpretare, pe care o laud — ajutoare necerute, pentru studenții unguri, cred că mi-se cuvenia și mie ajutorul din chestiunea la acoperirea parțială a speșelor cu tipărirea unei lucrări de *interes românesc*, care, însă înțeleg prea bine că și displice gazetei „Românul”, care mai are față de mine o datoris de onoare gazetărească neachitată.

E „găinării” ceea ce mi-s'a făcut mie? Dar, s'o spună „Românul”: când și în al cui buzunar m'a găsit?

„Găinării” politică — să-mi ierți, cetitorule, dacă dacă rămân la florile de stil cu care sunt tratat — este cu totul altceva: să ridici „rente”, dar adevărate „rente” dela unii și să faci politica celorlalți! Din acest punct de vedere, „Românul” să-și caute vînovății mai aproape de casa sa proprie, decât să mă deie pe mine, nevinovat, în judecată, pentru a acoperi „găinăriile” altora!

De încheiere, apelez la *onorabilitatea bărbilor mei din redacția „Românului” și la a oricărui dintre patronii săi: să mă deie de gol și cu retribuțiile celelalte „pe cari le știe toată lumea”, că le aș avea în afară de leafa mea de consilier e-parțial și cari mi-se aruncă în obraz, în mod pieziș și fără temeii.*

Dr. Gh. Ciuhandu.

Nedumeriri, cari trebuie să înceteze.

Confratele „Neamul Românesc,” în numărul de Crăciun, exprimă, sub titlul „Simpatii curioase”, următoarea nedumerire:

„E curios, că în ce privește aprecierile presei europene asupra noului guvern, cele mai multe, cele mai calde și mai entuziaste sunt ale presei maghiare.

„E curios dar, e așa

„D. Maniu, aclamat de presa dela Buda-pesta pare un fapt lipsit de logică, întrucât șeful de azi al guvernului român, se consideră pe el însuși ca pe cel mai important dintre promotorii dismembrării statului ungar...”

Curios, o fi! Dar nu ne prea surprinde. Doar văzurăm, mai ieri-alaltăieri, cu câtă simpatie sublinia „Aradul Közlöny”, de aici origina d-lui I. Maniu din o familie de nobilitate maghiară, a căreia pecete — zice — nu poate să se șteargă.

Pentru împăcarea curiozității confratelui dela București se mai pot spicui din gazetele locale maghiare și alte curiozități caracteristice, pentru cari aceste gazete locale au o deosebită pasiune.

Iată, de pildă, una: Cu câtă mulțumire de sine scrie „Aradul Közlöny”, despre înrudirile cu unguri ale familiei d-lui I. Maniu și că bunicul D-Sale, aparținător unei familii cu sentimente kossutiste, a fost singurul fișpan (pre-

fect) maghiar, care a dat 10 fi. pentru statuia „celor 13 rebeli martiri dela Arad.”

Sau alta: când d. I. Maniu a primit pe redactorul dela București al aceleiași gazete, n'a ezitat de a-l ruga: să nu mai scrie pe viitor în gazeta sa, că este bolnav, ca nu cumva să afle mamă-sa, care cetește gazetele ungurești...

Cui folosesc și cui strică asemenea confidențe-e vede foarte limpede.

Credem că nu greșim, când exprimăm o dorință de cea mai bună credință. Tocmai în vederea tradiției de nobilitate maghiară a înaltașilor dlui I. Maniu, și în vederea situației de înaltă răspundere politică și națională, pe care o deține D-Sa, s'ar conveni, ca d. prim-ministru al țării să-și măsoare mai de scurt confidențele cu gazetarii maghiari, reprezentanții tipici ai durerilor înăbușite pentru dismembrarea Ungariei. Prin confidența și intimitățile prea mari cu el, însă, nu numai se duce pe gârlă gloria de „cel mai important dismembrător...” Dar se pot ivi și alte rele, în contul numelui bun al dlui I. Maniu — care azi este și trebuie să fie mai mul al țării, decât al partidului său — și spre stricarea intereselor noastre obștești.

Reprezentanți ai națiunii...

...demisionabili!

Nu ne vine să credem și totuși pare a fi adevărat.

La început a fost vorba numai despre parlamentarii basarabeni. Și anume: d-l C. Stere — trădătorul din 1917 și dictatorul de astăzi al Basarabiei — ar fi impus și obținut demisiile în alb ale deputaților, senatorilor și celorlalți demnitari politici ai provinciei de peste Prut. Dece? — Pentru ca presând cu aceste demisiuni (în termeni juridico-penali s'ar spune *santașind*) asupra guvernului, să poată obține un portofoliu ministerial în momentul pe care D-sa îl va crede mai nimerit.

Așadar: reprezentanții „voinei libere” a națiunii în buzunarul intereselor unui om.

Acum, în urmă, d-l Vaida-Voevod ar fi declarat unul redactor al lui „Brassai Lapok” că *într'adevăr a cerut demisiile parlamentarilor dar că acest sistem nu e nou pentru că tot așa a procedat partidul național și în timpul opoziției.*

Iată deci o confirmare oficială a unei foarte curioase practice „democratice”.

Partidul național-țărănesc a declarat celor cari au vrut să-l creadă că înaugurează nu numai un guvern nou ci un „nou regim” în menajul căruia respectul legilor și democrația sunt cele mai sfinte precepte.

Ce-a fost și ce este cu respectul legilor am văzut-o și vom mai vedea-o! Dar concepția „democratică” a partidului dela guvern ne face marti!

Într'un regim democratic, alegătorii conduc statul prin reprezentanții lor, cari legiferează și controlează actele guvernului.

Păi cum să controleze bietul parlamentar — reprezentant al atâtor mii de oameni cari într'un fel sau altul

l-au trimis în Cameră sau Senat, — cum să controleze dela tribuna publică actele unui ministru care îl poate oricând „demisiona” din parlament? Acesta să fie înțelesul democrației celei noi?

Merți, democrație!

Partidul național-țărănesc ar putea să și breveteze sistemul și să-l exporteze fără taxe vamale. În felul acesta poate că ar izbuti să consolideze finanțele și fără împrumut...

Di Cicio Pop p esedintele Camerii.

Camera „alegerilor libere” a ales preș-dinte în persoana marelui luptător Șt. Cicio Pop. Felicităm eunuchul noului parlament pentru gestul nimerit aplicat noului ales. De Di Șt. Cicio Pop se leagă duioase amintiri, cari ne fac să prăsnim și noi alegerea D-sale.

1. A aplicat în largă măsură reforma agrară în comuna Chelmac.

2. Cu ocazia propagandei electorale s'a făcut burduf de înjurături la adresa perceptorilor asmuțând țărăni-meia contra lor:

3. Lemnele din pădurile întinse le espediază numai aci în vecina Ungarie fiindu-i milă de porodița lui Arpad dela care a învățat meșteșugul accentului românesc și topica desmerdărilor limbistice.

4. Pe opincoșii valachi când îl prinde cu surcele uscate, îl pedepsește foarte milos (câteva miște de lei.)

Celelalte virtuți le vom enumăra când radiofonul va plăgăi și alte calități ale vrednicului om de Stat. Cu binecuvântarea Papei, sperăm să înregistrăm chiar și succese confesionale ca acele depe vremea *Consiliului dirigent*.

INFORMAȚIUNI.

Sănătate, fericire și prosperitate urează Tribuna Nouă, cetitorilor săi.

In numărul viitor vom publica raportul șefului sectorului Semic, d-l Ferdinand Pascu, către președintele clubului nostru, raport prin care se dau la iveală, documentat, toate ingerințele practicate de crainicii „noului regim” politic pentru a zădărnici exprimarea liberă a votului cetățenesc.

La Semic, reprezentanții democrației integrale au oprit pe sătenți de la vot și au ntrebuințat ca armă de convingere revolverul.

Noi nu spunem că așa va fi jost pretutindeni, dar afirmăm că așa s-au petrecut lucrurile la secția de votare Semic, — și vom preciza.

Se zice, că niște sumulițe de lei încărcate pe trei forgoane dela adm fin Arad, au jost trimise la Cluj să se plătească pe sărbătorile Crăciunului „congrua” ad. pților confesionali ai D-lui Maniu. Ce zice la asta alesul Răpsigului?

Are dl „sbiră tare” știre că colegii săi ortodoxi n-au încasat nici o paru chioară de trei luni de zile, din lipsa de fonduri? Și dacă știe, trebuie să facă pe mutu din tuiem, căci doară e „fărăniș”. Apoi, după espresia feței cam seamănă cu frații in „spiritul sfânt”. Se cam înțească gurile. Ce zici, beizadea Cosma?

Confratele „Românul” își anunță apariția zilnică în cursul lunii Ianuarie.

Indiferent de credințele politice deosebite ce ne însuflețesc și ținând seama în primul rând de nevoia adânc simțită a unui organ românesc zilnic aici la granița apuseană, suntem cei dintâi cari dorim „Românul”, în noua sa înfățișare, viață cât mai îndelungată.

Institutul „Medico-Pedagogic de Stat” Ineu jud. Arad.

Publicațiune.

Pentru aprovizionarea Institutului „Medico-Pedagogic de Stat” din Ineu, jud. Arad, cu diferite articole de alimentație și materiale necesare pe anul 1929, adică de la 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1929, prin prezenta se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 19 Ianuarie 1929, ora 10 a. m. se va ține în localul Direcției Institutului, licitație publică cu oferte închise și sigilate, conform art 72—84 din Legea Contabilității Publice a Statului.—

Odată cu ofertele, cari vor fi scrise în limba oficială și deslușit se va depune din partea ofertanților și garanția de 10% din valoarea furniturilor, fie în efecte publice garantate de Stat fie în numerar.—

Caetul de sarcini și orice alte lămuriri se poate vedea și cere zilnic dela 9 11 a. m. în cancelaria Institutului.

Articolele de alimentație și materiale pentru cari se pot da oferte, în limita necesității pentru

In ultimul moment aflăm lucruri și mai interesante în legătură cu demisiile în alb impuse parlamentarilor noului regim. Cei cari nu vor să... dimisioneze nu li se liberează permisele pe C. F. R.

Regimul „democratic” începe să miroase a dictatură.

Toată lumea românească din Arad este desorientată în ceea ce privește serbarea revoluției (Silvestru). Nimeni nu a făcut nimic pentru a ne strânge pe toți la un loc — așa cum a fost de pildă anul trecut.

In ultimul moment — în lipsa oricărui alt inițiativ — s'au anunțat întruniri pe profesuni: militari într'un local public, inginerii la ei acasă, etc.

„Tinerimea arădănească” în unire cu nu știu ce societate a femeilor, a organizat o petrecere la clubul partidului național-fărănesc. Evident, invitațiunile s'au lansat pe sprânceană și d ta și eu ne miram cum de n'au ajuns încă până la noi de vreme ce se spune că au jost trimise tuturor Românilor din Arad...

Să fi monopolizat oare partidul de la guvern până și sărbătorile creștinești și culturale în slujba popularității sale?

In Arad sunt o puzderile de societăți mai mult sau mai puțin ortodoxe în ceea ce privește înfrățirea. Ce păcat că unii și alții au ocupat toate demnitățile în comitetele lor executive!

Anul trecut când dd lor erau simpli inițiatori și înfrățirea oficială nu luasă încă ființă, s'a petrecut într'o caldă frățietate noaptea anului nou...

In numărul viitor al ziarului vom publica un Comunicat al „Asociației profesorilor secundari din Arad” care protestează împotriva felului cum unii gazetari minoritari înțeleg să aprecieze activitatea profesorilor dela liceele de stat, în special a acelor profesori cari își consacră o bună parte din timp pentru instruirea odraslelor minoritare.

Este și acesta un fel de a înțelege recunoștința. — Vom reveni.

un efectiv maxim de 160 suflete sunt următoarele:

- I. Articole de brutărie.
- II. Articole de măcelărie.
- III. Articole de coloniale și paste făinoase.

IV. Diverse materiale de întreținere, curățenie, etc.

La alimentele și materialele unde este cazul se va da și mostre.

Se menționează că toate furniturile trebuiesc să fie de calitate urmând a fi predate în curtea Institutului.

No. 392. 19 Dec. 1928

Direcțiunea Institutului.

Dela Cercul de Recrutare Arad.

In conformitate cu un statut publicat în Monitorul Oficial Polonez, Medalia Comemorativă a războiului din 1916-1921 poate fi conferită străinilor cari au colucrat cu armata poloneză pe câmpul de luptă în perioada dela 1 XI 1918 până la 18 III 1921.

Toți aceia cari au colucrat cu armata poloneză în timpul de mai sus, se pot adresa Cercului de Recrutare Arad pentru a fi trecuți pe tabel, arătând prin o descriere scurtă felul cum au colaborat cu armata poloneză

După deschiderea Parlamentului.

In fine „democrația” ajunsă la guvern, s'a pironit pe băncile Camerii și Senatului și așteaptă degetul magic al premierului să voteze, și să dea în ăst mod semne de disciplină.

Ce să voteze? S'a spus în mesagiul de deschidere: reforme democratice, alcotuite de ură de clasă și de sentimente răsbunătoare. Administrație, finanțe, industrie, comerț, etc., toate vor fi ciuruite prin opinia noului parlament eflux al mitului mesianic și al respectabilei băte apostolice a electorului. Căci de, dacă majoritatea este în bună parte rezultanta „l bertății” ciomăgite, apoi, sub cupola palatului din dealul metropoliei nu se vor indica alte mijloace de votare decât pumnii strânși ai Dlui Dobrescu și manșetele aruncate ale Dlui ministru Vlad. In astfel de condiții va funcționa ceata „legală și dreaptă” a scărmanătorilor de idei și a ipersensibililor democrați. Rotativele „independente” din strada Sărindar îndopate de lozinci catilinare, isvoare de cerneală umanitaristă și dulcегării legalistodemocratice, vor anunța lumii guvertolele popularității trezite la guvern din mila lui Dzeu și voința bătelor cetățen-ști. Ca tabloul să fie complect și în concordanță cu aspirațiile personali așilor marcante ale partidului, se va atașa la corul țipetelor

naț.-fărăniște și vocile stridente ale aliaților sași, unguri, comuniști, sioniști și lipoveni dela Dunăre, figuri cu ifos și prestigiu. Se înțelege că honigmanii și blumenfeldzii vor controlă cu tact măsurat expozurile subversive, iar tresăririlor șgomotoase le vor da clasificarea clinchetelor de zurgălăi ai opincilor și brăurilor naționale. Ce mai lipsește din acest stup reformator al vremii celei mai noi? Nimic, nimic, nimic! Dispune de atâtea vrednicii consacrate în lupte parlamentare, atâtea scripuri de inteligență, încât, văzându-le în postură de doctrinari surescitați, îți dai seama de ecrescentele impunătoare ce se vor altoi pe trupul neamului românesc.

In curând se va lămuri bagheta magică a șefului și nostimadele partizanilor. Asalturile date după recompense vor fi imbrâncite către ușile promițătorilor tot mai rar, iar pulverizarea credinții în „dreptatea” așteptată va forma cel mai trist capitol din istoria credulității puse la mezat.

Va fi examenul frământărilor deșarte și înregistrarea bilanțului neputinții.

Il așteptăm privind cu durere la timpul pierdut pentru Tară, și pentru poporul atras în mlaștina miraculoasă a brotăcelor politice.

Antistie Promontorială Mocrea Nr. 12—1928.

CONVOCARE

Adunare Generală a Promontorului din Mocrea se va ținea la 31 Decembrie 1928 la orele 10 în localul a lui Biul Popa Pavel ospatar din Mocrea, la adunarea aceasta sunt d-nii proprietari de vie invitați.

O b i e c t :

1. Raportul Comisiei de controlă despre supracontrola societelilor din anii 1926, 1927 și 1928.

2. Alegerea Notarului
3. Preliminar pe anul curent și pe anul 1929

4. Alegere de Hegyciró
5. Modificarea statutelor
6. Alegerea unui membru în locul d-lui Zsilinski.

7. Eventuale propuneri.
Mocrea, la 8 Dec. 1928.

Notar Promont.: Președ.:
Bacsilla m. p. Ursutiu m. p.

CONVOCARE

Fabrica de Pielărie Rotor s. a. în Pâncota în ziua de 31 decembrie 1928 la ora 4 p. m. va ținea în cancelaria dlui avocat dr. Rudolf Rosti în Pâncota

ADUNARE GENERALĂ EXTRAORDINARĂ

la care se invită on. acționarii cu aceia observație, că în caz de neapacitate de decideri în ziua

de 14 Ianuarie 1929 la ora 4 p. m. tot în acel local se va ținea din nou adunare generală, care va decide fără privire la numărul acționarilor prezenți și reprezentanți.

ORDINEA DE ZI.

1. Hotărâre asupra existenței pentru mai departe a societății și asupra dispozițiilor necesare în legătură cu acela.

2 Propuneri eventuale.

Pâncota, la 18 Dec. 1928.

Direcțiunea.

Primit pentru publicare următoarele:

Domnule Redactor!

In nrul 49 al gazetelor D-voastre a apărut un comunicat, în care să zice că proștii Leucuța și Mornăiă din Șimand au cutrecrat toată noaptea comuna în fruntea unor bețivani ordinari.

Aceasta afirmațiune este minciună și pe informator îl declarăm de un mincinos ordinar.

Răspunsul acesta, Vă rugăm, să binevoiti să-l publica în cel mai apropiat nr. al gazetei D-voastră.

Șimand 22 Dec. 1928.

cu deosebită stimă,

Ștefan Leucuța

Teodor Mornăiă

preoți

Croitoria și Postăvaria

N. ARITON

Arad Str. Bucur No. 14

Ureeză onor. sale clientele

ANUL NOU FERICIT